

tate dicat. Alias, ea in festo Expiationis apparitio supponit, id quod falsum est, Zachariam summum pontificem, cui soli licebat in interiorem templi partem intra velum ea festivitate ingredi, exstitisse. Quæ sententia, quoniam in verbis sancti Lucæ nonnullum fundamentum habere videtur, quorundam revera Patrum testimonio fulta, certissimis tamen monumentis falsa comprobatur: enim nec Zacharias velum prætergressus est, adolens ad altare thymiamatis citra velum positum ¹⁸. Hæ ergo litteræ omnino Cyrilli nomine suppositæ; sed ab hac appendice existimavimus eas excludi non oportere.

¹⁸ Hebr. ix, 6, 7; Exod. xl, 19-26; III Reg. vi, 19; vii, 48; viii, 6.

Suppositarum S. Cyrilli Hierosolymitani, et Julii pontificis

Epistolarum compendium

Ex Joanne Nicæno, in epistola ad Zachariam majoris Armentæ catholicum, edita ab Combefisio *Auctarii Bibl. PP. Græco-Lat.* tom. II, p. 302.

Scriptis aliquando Cyrillus [non is], qui epistolam ad Constantinum [leg. Constantinum] dedit sed is qui post ipsum in ejus sede successit, ad Julium Romanum episcopum in hæc verba: « Magnus labor ac dispendium magnis ac solemnibus festivitatibus contingit, quod una die celebrantur. Nam ambarum « festivitatum lectiones et ordo [officii] imperfecta « manent, eo quod nativitas et baptisma Christi [simul] celebrari nequeant. Quoniam itaque non possumus in una die [in Bethlehem, et] in locum baptismatis occurrere (nam Bethlehem tribus millibus « ad meridiem ab Hierusalem distat, et Jordanis « quindecim millibus ad orientem), jubeat sanctitas « tua omnia Judæorum commentaria investigari, « quæ prædatus Cæsar Titus Romam Hierosolymis « advexit. Fortassis certo reperies diem nativitatis « Christi et Dei nostri. »

Tunc Julius Romanus studiose de hac rogatione quæsit. Cumque omnia Judæorum scripta, quæ capta et Romam deportata fuerant, collegisset, quoddam Josephi temporum historici commentarium deprehendit ab ipso conscriptum: in quo habebatur, quod mense septimo, in festo Scenopagiæ [seu Tabernaculorum]. Expiationis die, Dei angelus apparuit, sacerdosque mutus redditus, sine voce mansit ad illud usque tempus, quo Elisabeth uxor ejus in senectute peperit.

371 Eam epistolam non Cyrillo, sed Juvenali tribuit auctor scripti in *Bibl. Reg. Cod.* 2428, fol. 120, cui titulus: *Ἀναγκαία διήγησις, Necessaria narratio.* Editum est a Cotelerio in notis ad *Constit. apost.* lib. v, cap. 13, p. 234, ex cod. *Bibl. Reg.* tunc 696, nunc 2428.

Scriptis autem patriarcha Hierosolymitanus Juvenalis ad patriarcham Romanum Julium ea de re: « Non possum una die conferre me ad Bethlehem et « ad Jordanem. Etenim Jordanis distat ab urbe

A Ἐγραφέ ποτε Κύριλλος, ὁ γράψας (1) τὴν ἐπιστολὴν Κωνσταντίνῳ (2), ἀλλ' ὁ μετ' ἐκείνων διαδεξάμενος τὸν θρόνον αὐτοῦ, πρὸς Ἰούλιον τῆς Ρώμης ἐπισκοπον, ἔγραψε λέγων, ὅτι Μέγας τόπος καὶ στέργσις γίνεται εἰς τὰς μεγάλας καὶ λαμπράς ἑορτάς, ὅτι τελοῦνται ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, καὶ τὰ ἀναγνώσματα, καὶ ἡ ἀκολουθία ἀπομένουσιν ἡμιτελῇ τῶν δύο ἑορτῶν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν γεννήσιν καὶ τὸ βάπτισμα ἐκτελέσαι τοῦ Κυρίου. Ὡς δὴ οὐ δύναμεθα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀπαντῆσαι (3) εἰς τόπον τοῦ βαπτίσματος (ἐπεὶ ἡ Βηθλεὲμ τρία (4) μίλια ἀπέχει ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ κατὰ νότον, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἐξ μίλια (5) ἀπέχει κατὰ ἀνατολὰς), προσταξάτω οὖν ἡ ἀγιωσύνη σου ἐρευνῆσαι πάντα τὰ συγγράμματα τῶν Ἰουδαίων, ἅτινα σκυλεύσας ὁ Καῖσαρ Τίτος ἀπήγαγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ρώμην. Ἰσως εὖροις βεβαίως τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν.

Β Τότε Ἰούλιος ὁ Ρώμης ἐπιμελῶς ἐζήτει περὶ τῆς ἀλήσεως ταύτης· καὶ συναγαγὼν πάντα τὰ γράμματα τῶν Ἰουδαίων, τὰ ἀχμαλωτισθέντα καὶ ἀχθέντα εἰς Ρώμην, εὔρε σύγγραμμά τι Ἰωσήπου τοῦ χρονογράφου, συγγραφὴν παρ' αὐτοῦ· ὅτι ἐν μηνὶ τῷ ζ' ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Σκηνοπηγείας, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἰλασμοῦ, ὤφθη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, καὶ κωφωθεὶς ὁ ἱερεὺς διέμεινεν ἄλαλος, ἕως οὗ ἔτεκεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ἐλισάβετ ἐν γήρῃ [l. γήρει].

(1) Combefisius legi vult, οὗχ ὁ γράψας.

(2) Legendum, Κωνσταντίνῳ, Constantio. Nam intelligit sine dubio epistolam de crucis apparitione.

(3) Supple ex scripto Ἀναγκαία διήγ., etc., hæc verba, εἰς Βηθλεὲμ, vel εἰς τόπον τῆς γεννήσεως Χριστοῦ καί.

(4) In litteris iisdem sub nomine Juvenalis poni-

tur, καὶ, *viginti quinque*, longe melius habita ratione mensurarum.

(5) In litteris Juvenalis dicitur, μίλια ἑξ, *sex milibus*.

(6) Cotel., πάπα.

(7) Deest τὸν Cotel.